
Revista Română de Statistică, unica publicație de specialitate din țara noastră în domeniul teoriei și practicii statistice

- 60 de ani de la apariția primului număr
- Etape și continuitate

În activitatea complexă și organizată, de interes național desfășurată de-a lungul timpului de Instituția Centrală de Statistică cuprinzând, în principal: colectarea, procesarea, analiza, constituirea și diseminarea seriilor de date – este de subliniat în mod deosebit, în opinia noastră, importanța valorificării fondului de date oficiale disponibile prin editarea publicațiilor statistice de referință și altor publicații, cât și a **Revistei Române de Statistică**, contribuind concomitent la promovarea culturii statistice.

Editarea publicațiilor statistice s-a realizat și se realizează periodic. Toate categoriile de utilizatori beneficiază de un volum important de date și informații pentru cunoașterea realităților, a evoluției economice și sociale la nivel macroeconomic, la nivelul județelor și regiunilor de dezvoltare: articole, studii și comunicări; teme de metodologie, de teorie și din practica statisticii oficiale.

Revista Română de Statistică, prevăzută în **Calendarul publicațiilor statistice/2012**, este editată în prezent - la **periodicitate lunară**. Publicație științifică de importanță națională, Revista a fost acreditată de C.N.C.S.I.S. – **Consiliul Național de Cercetări Științifice din Învățământul Superior**, pentru conținut și modul de prezentare, fiind în categoria C (din 2004) și, ulterior din 2007 în categoria B+.

Prof. univ.dr. Vergil Voineagu - **președintele Institutului Național de Statistică**, referindu-se la forma, conținutul Revistei, cât și la componența Colegiului Științific, sublinia: „În România, poate mai mult decât în alte țări membre ale Uniunii Europene, imperativul cunoașterii are o mai mare acuitate, motiv pentru care au fost activate mijloacele pe care le avem la dispoziție în acest scop: Mă refer în primul rând, la **Revista Română de Statistică**, pe care am făcut-o să aibă o nouă înfățișare sub aspectul

formeii, dar mai ales al conținutului, ceea ce a permis acreditarea ei de către Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. Revista apare în prezent sub egida unui Colegiu Științific din care fac parte prestigioase personalități ale științei economice și statisticii românești. În aceeași sferă de interese se înscrie și întărirea legăturii dintre cele două medii ale statisticii, respectiv cel al statisticii universitar-academice și cel al statisticii oficiale”.

În ultimii ani, remarcăm că din **Colegiul Științific al Revistei Române de Statistică** fac parte: patru membrii ai Academiei Române; președintele, cei trei vicepreședinți și secretarul general ai Institutului Național de Statistică; conducători ai instituțiilor de statistică din Austria, Bulgaria și Polonia; președintele Societății Române de Statistică; câte un reprezentant al Institutului de Statistică Matematică din România și, respectiv de la Universitatea Liberă din Berlin – Germania; un număr de unsprezece profesori și doi conferențieri din învățământul universitar; doi economiști cu funcții de conducere din cadrul Institutului Național de Statistică.

Membrii Colegiului Științific au contribuit în mod deosebit ca autori pentru îmbunătățirea conținutului Revistei prin calitatea științifică a unor articole elaborate și publicate.

Revista Română de Statistică conține în Sumar, titlul articolelor (română/engleză), autorii articolelor propriu-zise, și unele precizări referitoare la **Condițiile pentru prezentarea materialelor spre publicare**: e-mail: rrs@insse.ro, adresa și alte date utile pentru cititori.

Această publicație valoroasă a apărut în anul 1952 la Direcția Centrală de Statistică (în prezent Institutul Național de Statistică), sub titulatura: „**Revista de Statistică**”, având o periodicitate trimestrială. În România, după **Conferința ministerială pentru reorganizarea statisticii (octombrie 1947)** se trecuse la realizarea inclusiv a unor lucrări statistice apreciate ca necesare. Editat la împlinirea a 150 de ani de statistică oficială în România, volumul „**Evenimente, Oameni, Fapte - Istoria statisticii românești**” prezintă importante etape din activitatea desfășurată, fiind evocate numeroase personalități și valoroasele lucrări statistice realizate. Au fost unele evenimente care au marcat într-o mare măsură funcționarea activității instituției și în domeniul editării publicațiilor, a Revistei de Statistică. S-a organizat statistica economică; recenzarea întreprinderilor industriale și meșteșugărești; s-au făcut încadrări cu personal tehnic statistic de specialitate, fiind luate diferite măsuri potrivit obiectivelor stabilite de noua putere politică instalată în România din anul 1945 și după

naționalizarea mijloacelor de producție din iunie 1948. Era perioada în care la conducerea Direcției Centrale de Statistică s-au aflat: **Gheorghe Mihoc** (în anii 1948 - 1951), viitorul președinte al Academiei Române, care inițiasse înființarea în 1937 a Societății Române de Statistică, și **Manea Mănescu** - director general/conducătorul instituției până în anul 1954, ulterior prim-ministru al Guvernului României și vicepreședinte al Consiliului de Stat. Statistica românească, până la începutul anilor '60, era dominată de modul de organizare a statisticii sovietice. În învățământul mediu și în cel superior, cadrele didactice, elevii și, în special, studenții învățau și se refereau la teme din Cursul elaborat de cunoscutul statistician sovietic D. Savinski.

Din 1957, **Revista de Statistică** și-a lărgit aria de cuprindere a domeniilor prezentate fiind publicate articole de actualitate din statistica teoretică, statistica matematică, din istoria statisticii, studii și analize. Au fost prezentate frecvent articole din practica statisticii teritoriale, din țară și din statistica internațională. În conducerea Direcției Centrale de Statistică au fost, în perioada 1956-1962: **Mihail Levente** (inițiatorul organizării unor importante consfătuiri științifice printre care: Seminarul lunar de statistică teoretică și matematică condus de acad. Octav Onicescu), urmat, din 1962 până în 1964 de prof. univ. dr. **Mircea Biji** (viitor membru al Academiei Române), apreciat pentru dezvoltarea teoriei statisticii și activitatea universitară ca decan al Facultății de Statistică, pentru numeroasele articole publicate.

A fost perioada când, printre altele, s-au elaborat două importante dicționare, autorii fiind cunoscuți și pentru articolele publicate în Revista de Statistică. „**Dicționarul statistic economic**” - 1962, a apărut în sub redacția prof. Mircea Biji, lucrare remarcată inclusiv pentru numărul de termeni (principali și derivați), conținutul fiind aprobat de Consiliul științific-metodologic al instituției.

Ulterior, a apărut alt dicționar mult îmbunătățit, extins ca număr de termeni: „**Dicționarul statistic economic**”, sub redacția **prof. univ. dr. Constantin Ionescu** (conducător al Direcției Centrale de Statistică în anii 1965-1969). O lucrare valoroasă realizată în 1969 prin contribuția unor cunoscuți specialiști, grupați în colective pe domenii, care au elaborat 3.000 de termeni, definițiile fiind actualizate față de ediția din 1962, și introduse capitole noi, inclusiv cu privire la aplicațiile matematicii și ciberneticii - pentru perfecționarea sistemului informațional statistic. De mulți ani, apreciem în mod deosebit conținutul științific al definițiilor, și utilitatea termenilor prezentați. Este ediția de Dicționar în care s-a precizat pentru prima dată următoarea formulare generală cu privire la Revista: „*REVISTA DE STATISTICĂ – organ al Direcției Centrale de Statistică, înființată în*

anual 1952, publică studii și articole teoretice și de aplicații din domeniul statisticii social-economice, al statisticii matematice și al statisticilor de ramură. Culegeri de date și însemnări referitoare la statistica internațională, cronici, informații și note bibliografice, orientează cititorii asupra activității statistice din țară și străinătate.”

Perioada anilor '50 - '70 a fost în fapt marcată de o serie de schimbări în activitatea de statistică, denumirea instituției: DIRECȚIA CENTRALĂ DE STATISTICĂ fiind stabilită prin act normativ. Au fost precizate atribuțiile și responsabilitățile organelor teritoriale, cât și al ministerelor, departamentelor etc. Au fost reorganizări importante și în alți ani, activitatea concentrându-se în cadrul direcțiilor (cu structura pe ramuri și sectoare). La direcțiile regionale de statistică și la București s-au înființat Stații de mașini cu cartele perforate și în anul 1967 a luat ființă Centrul de Calcul Electronic pentru prelucrarea datelor. S-a reorganizat (în 1968) aparatul teritorial al D.C.S. potrivit structurii administrativ-teritoriale.

Evenimentele din activitatea statistică **au fost consemnate periodic, fiind elaborate și publicate numeroase articole în Revista de Statistică. În editoriale și în celelalte articole** au fost prezentate date și informații cu privire la lucrările de mare volum elaborate. Ne referim la Recensămintele (anuale) ale efectivelor de animale; Recensământul populației (1956); Clasificarea ramurilor economiei naționale (1962); Recensământul populației și locuințelor (1966); Clasificarea fondurilor fixe (perioada 1963-1969); Cercetarea bugetelor de familie (înregistrare permanentă); Nomenclatoarele unităților (1973-1976); Înregistrarea forței de muncă, cât și la numeroase alte evenimente din activitatea statistică a instituției centrale și din teritoriu.

La Direcția Centrală de Statistică, în anii '70 - '80, conducerea s-a asigurat succesiv de **Petrache Buzoianu, Ilie Șalapa, Petre Ghimbuț** (cu delegație) și **Nicolae Ionescu** (până în 1989), toți regăsindu-se, în diferite publicații, ca autori cu articole utile de actualitate, pe diferite teme. În perioada respectivă s-au elaborat lucrările statistice curente, au fost organizate, de asemenea, importante înregistrări de interes național: Balanța Legăturilor între Ramuri (BLR - 1970), Recensământul populației și locuințelor (1977), Clasificarea unitară a produselor și serviciilor, cât și Nomenclatorul unităților economice și sociale (SIRUES), SIRUTA - Nomenclatorul unităților administrativ-teritoriale (1976), Înregistrarea forței de muncă și alte lucrări - toate concretizate în publicații și articole cuprinse în Seria de publicații privind starea economică și socială a țării, în numerele lunare ale Revistei Române de Statistică.

Reține atenția gruparea articolelor în structura revistelor editate: articole de fond-editoriale; Teoria generală a statisticii; Metode matematice

aplicate în economie; Statistica demografică; Statistica forței de muncă; Statistica economică; Statistica pe domenii de activitate; Statistica financiară și bancară; Istoria statisticii și a statisticii matematice; Organizarea statisticii; Evidența - Sistemul de evidență; Mecanizarea lucrărilor statistice și de calcul; Din statistica internațională; Note - Recenzii; Înregistrări statistice; Cercetări monografice; Recensământul populației și locuințelor.

Ulterior, în Revista de Statistică s-a păstrat structura inițială, fiind prezentate și articole privind: Sistemul informațional; Prelucrarea electronică a informației; Statistica comerțului exterior și altele.

Unele din ultimele schimbări intervenite în activitatea statistică

- Prin reorganizarea statisticii oficiale, Direcția Centrală de Statistică s-a transformat în CNS la sfârșitul anului 1989, activitatea statistică fiind pusă la dispoziția întregii societăți. S-a precizat că „*Statistica publică din România este organizată și coordonată de COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU STATISTICĂ - CNS, organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Guvernului*”. C.N.S. devine INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ ȘI STUDII ECONOMICE din 1998 și din anul 2001: INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, titulatură existentă și în prezent.

- În intervalul 1990 - 2005 pentru Revista Română de Statistică s-a asigurat, la periodicitate lunară sau trimestrială, continuitate în apariție, articolele fiind în concordanță cu profilul și structura stabilită. Au fost în conducerea instituției centrale de statistică: **dr. Petru Pepelea, dr. Alexandru Radocea, prof. univ. dr. Pavel Wagner, dr. Victor Dinculescu, dr. Aurel Camara, dr. Clementina Ivan Ungureanu.**

- Din 2009, este de **subliniat schimbarea intervenită în activitatea de editare a Revistei Române de Statistică** potrivit prevederilor Legii organizării și funcționării statisticii oficiale în România.

Responsabilitățile editării Revistei s-au preluat în colectivul „Activitatea Diseminarea informațiilor statistice românești”, activitate finanțată, în continuare, integral din venituri proprii.

Cunoscând activitatea statistică la nivel central și teritorial, cât și din învățământul mediu și superior începând din anii '50, respectiv de la **apariția primului număr al Revistei de Statistică**, putem afirma fără echivoc, că această publicație de specialitate, unică în domeniul teoriei și practicii statistice, s-a realizat de membrii colectivelor de redacție potrivit atribuțiilor și rolului instituției centrale de statistică, după reorganizările

efectuate și a regulilor de funcționare prevăzute în actele normative (HCM, Legi, Ordonanțe de Guvern etc.).

Pe parcursul activității desfășurate de INS din 2006, **perioada de apariție a Revistei redevine lunară**. S-a amplificat întregul proces de editare: de documentare pentru domeniile specifice ale statisticii teoretice, economice, sociale și demografice; de elaborare a sugestiilor și propunerilor de îmbunătățire față de variantele inițiale primite de la autori. Au fost amplificate de asemenea, activitățile necesare pentru analiza textelor potrivit actualizării metodologiei indicatorilor statistici, a conținutului tabelelor și a corectitudinii reprezentărilor grafice prezentate. Corecțiile intervenite, procesate la fiecare din variantele articolelor în limba română necesitând intervenții și discuții repetate cu autorii, inclusiv pentru variantele primite în limba engleză. Derularea în acest mod a întregii activități **pentru editarea Revistei Române de Statistică la periodicitate lunară** continuă, cu un număr insuficient, după aprecierea noastră, de redactori (română și engleză).

De remarcat că în **Rapoartele de activitate ale I.N.S. s-a prezentat inclusiv activitatea desfășurată pentru realizarea Revistei Române de Statistică**. Sunt formulate câteva precizări importante: *„Revista are scopul de a valorifica comunicările/articolele științifice naționale și la nivel internațional, asigurându-se traducerea publicației în limba engleză. Au fost continuate acțiunile de colaborare și promovare în domeniul editorial și științific cu instituții de învățământ și cercetare din Franța, Germania, Grecia, Republica Moldova, Ungaria și din alte țări, cu specialiști ai EUROSTAT care au fost prezenți în România la Institutul Național de Statistică. După acreditare, Revista Română de Statistică a fost indexată B.D.I. (Baze de date internaționale), fiind indexată și E.B.S.C.O., Copernicus, I.C.A.A.P. etc.”*

Ca activitate publicistică realizată, mult diversificată, subliniem și editarea la diferite intervale de timp, a **SUPLIMENTULUI - REVISTEI ROMÂNE DE STATISTICĂ**. Din cuprins: teme de cercetare științifică concretizate în valoroase comunicări prezentate la Seminarul Național de Statistică „Octav Onicescu”, organizat de Institutul Național de Statistică împreună cu Societatea Română de Statistică; teme de cercetare științifică de la Simpozioane Internaționale; de la importante Sesiuni științifice comemorative și Consfătuiri științifice pe teme și subiecte de actualitate etc.

Facem referire la câteva din titlurile apărute ca Supliment: Consfătuirea în problemele statisticii agricole, organizată de DCS/ nr.8/1963; Consfătuirea Științifică cu tema „Anchete selective”, organizată

în 28-30 mai 1964 (Supliment – R.S./nr.7/1964); Despre rolul și importanța Recensământului populației și locuințelor / nr. 11/1966; Sesiunea Științifică comemorativă „Anton Golopenția 1909-1951” (Supliment R.R.S./2002); Norme metodologice (indicatori privind producția industrială, prețuri, productivitatea muncii, activitatea de cercetare-dezvoltare, balanța energiei electrice) (Supliment R.R.S. nr.3/2002); „14 iulie 2002 Ziua statisticianului român” (Supliment R.R.S. nr. 2/2002). „La Mulți Ani, Primăvară” (Supliment R.R.S. nr.1/2003, dedicat zilelor de 1 și 8 martie); Un Forum de înaltă ținută științifică – Seminar Național de Statistică „Octav Onicescu” (Supliment R.R.S. – 2 volume /2004 și 2005); „Integrarea României în Structurile Europene” Simpozion științific internațional: 19 decembrie 2007 (Supliment R.R.S./2007); România în procesul integrării europene (Supliment R.R.S. nr. 12/ decembrie 2008); România Statistical Review (Supliment 2011).

Consultând evidența: **Cuprinsul Revistei de Statistică**, existentă la Biblioteca „Nicolae Georgescu-Roegen” a Institutului Național de Statistică, întocmită începând cu anul 1952, subliniem următoarea concluzie: la Revista Română de Statistică **toți conducătorii instituției au publicat** editoriale, articole de fond și alte articole importante. Au prezentat în principal sarcinile și prioritățile dezvoltării științei statistice, date și informații statistice cu privire la dezvoltarea economico-socială din diferite etape, preocupările pentru perfecționarea metodologiilor de determinare a indicatorilor statistici, alte teme ale statisticii oficiale.

Pentru întreaga perioadă de 60 de ani de la apariția primului număr, remarcăm numărul mare de autori care au elaborat cu profesionalism articole de valoare publicate în Revista Română de Statistică și în Suplimentul revistei. Economiști, statisticieni, sociologi, matematicieni, informaticieni, cadre didactice din învățământ, specialiști de la direcțiile teritoriale de statistică, alte organisme centrale și teritoriale - **au prezentat frecvent la Revista Română de Statistică articole pentru publicare**, având concomitent alte atribuții și responsabilități în activitatea curentă desfășurată.

În ultimii ani, temele s-au diversificat, autorii orientându-se și pentru elaborarea de articole legate de procesul de armonizare a sistemului statistic românesc la sistemul statistic al Uniunii Europene. Una din temele deosebit de importante a fost trecerea de la Sistemul producției materiale la Sistemul Conturilor Naționale. S-au desfășurat lucrările Recensământului populației din 1992 și ale Recensământului din 2002, Proiectele PHARE - pentru statistica românească, și alte teme.

Au fost prezentate, prin Revista Română de Statistică, o serie de evenimente care au avut loc: Ziua statisticianului român; întâlniri de lucru pentru dezbaterile acțiunilor comune INS - Direcții teritoriale de statistică:

acțiuni comune INS - Societatea Română de Statistică inclusiv de la sfârșit de an; temele expunerilor și autorii comunicărilor de la Seminarul Național „Octav Onicescu”; prezentări și lansări de carte, note bibliografice, prezentarea conținutului unor importante publicații statistice editate de INS, alte informații din domeniul economic și social. Au fost scoase în evidență principiile fundamentale ale funcționării statisticii oficiale. S-a intensificat colaborarea specialiștilor români la cooperarea internațională.

Prof. univ. dr. Vergil Voineagu, președintele INS, a desfășurat și desfășoară o remarcabilă activitate publicistică. La Revista Română de Statistică, actualul președinte al instituției a publicat singur sau cu diferiți colaboratori, în principal după 2006, numeroase articole. Nominalizăm câteva titluri: Experiența României și reflecții la nivel european asupra adoptării Legii statisticii; Statistica românească pe drumul integrării în Sistemul statistic european; Statistica oficială reprezintă unul din pilonii principali ai unei bune guvernări; Reuniunea plenară a Institutului Internațional de Statistică (16-22 august 2009); Recensământul general agricol 2010 - cercetare statistică de mare anvergură, de interes național; Recensământul populației și locuințelor, demers statistic de importanță strategică; Întâlnire de lucru / Schimb de opinii INS - Direcțiile teritoriale de statistică (noiembrie 2011); Primul recensământ al populației și locuințelor organizat după aderarea României la Uniunea Europeană.

De la apariția primului număr în anul 1952, Revista Română de Statistică a beneficiat de aprecieri favorabile din partea cititorilor, importantă contribuție revenind inclusiv membrilor Colegiului de redacție și, respectiv Colegiului științific. Revista Română de Statistică - tipărită în ultimii ani la INS - se realizează cu talent și profesionalism (foto și grafică).

**Articole publicate în revistele editate de
instituția centrală de statistică (1952 - 2012)**

Etape /perioade	Număr*
1952 - 1969	1.917
1970 - 1989	2.069
1990 - 2012	1.884

* Nu s-au inclus comunicările/articolele publicate în suplimentele revistei.

În acest an 2012, revista apare pe suport hârtie (format A5, aproximativ 90 de pagini) în 200 de exemplare, număr redus ca urmare a majorării costurilor pentru elaborare și tipărire. De asemenea, revista apare și în format electronic pe CD și poate fi accesată gratuit pe Internet, la adresa www.revistadestatistica.ro.

Revista poate fi procurată prin abonament și contra cost la Librăria „Ion Ionescu de la Brad” care funcționează la sediul INS. Exemplare din revistă se acordă cu titlu gratuit autorilor articolelor și unui număr restrâns de beneficiari, inclusiv Bibliotecii Naționale (pentru Depozitul legal). Majoritatea Direcțiilor Teritoriale de Statistică procură Revista Română de Statistică prin abonamente.

Dr. ec. Vasile V. Dumitrescu
Ec. Ioan B. Gâlceavă
Ing. ec. Grigore Grama
(Societatea Română de Statistică)